

A Fővárosi Ítéltábla a Ügyvédi Iroda cím., ügyintéző: ügyvéd) által képviselt Korlátolt Felelősségű Társaság (.) felperesnek, a Iroda (., ügyintéző: ügyvéd) által képviselt alperes neve(.) alperes ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2017. március 8-án meghozott 6.G.40.467/2015/35. számú ítélete ellen a felperes részéről 37. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 50.000 (ötvenezer) forint + áfa másodfokú eljárással felmerült ügyvédi költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az irányadó tényállás szerint a felperes főtevékenysége számviteli, könyvvizsgálói, adószakértői szolgáltatási tevékenység folytatása és e minőségében megbízási szerződéses jogviszonyban állt az alperes érdekeltségébe tartozó BK Kft.-vel (a továbbiakban: adós), akinek a részére számviteli szolgáltatást nyújtott. Az alperes az adós alapító tagja és önálló képviseleti joggal rendelkező képviselője volt 2011. november 2-ig, mely társaságban lévő üzletrészét 2011. november 2-án átruházta a perben nem álló GEnak, aki ezzel egyidejűen az egyszemélyessé váló kft. önállóan eljáró törvényes képviselőjévé vált. A változások a cégnyilvántartásban 2011. november 15-én bejegyzésre kerültek. Az alperes az új ügyvezetőnek a társaság iratanyagát, tárgyi eszközeit, valamint a pénztárházi készletet az értékesítés napján átadás-átvételi jegyzőkönyvben rögzítetten átadta. Az adós a 2010. december 31-i mérlegadatai szerint több mint 100.000.000 forint értékű vagyonnal rendelkezett, amely fedezetet nyújthatott a vele szemben támasztott több mint 87.000.000 forint összegű követelésre. A társaság 2010. évben már gazdasági tevékenységet nem folytatott. Az adós felszámolását 2011. augusztus 16-án az adóhatóság kezdeményezte, a felszámolás elrendelésének közzétételére 2012. február 8-án került sor. Az eljárásban 11 hitelező mindösszesen 138.619.377 forint összegű hitelezői követelése került nyilvántartásba vételre. A törvényszék a 2016. február 18-án meghozott végzésével döntött a felszámolási eljárás egyszerűsített szabályok szerinti befejezéséről és az adós megszüntetéséről. Az egyszerűsített felszámolást az indokolta, hogy az adós képviselője a Cstv. 31. §-ában írt kötelezettségének nem tett eleget, az adós iratanyagát és vagyonát nem adta át a felszámolónak, illetőleg nem készített tevékenységet lezáró mérleget sem.

A felperes és az alperes érdekeltiségébe tartozó adós közötti megbízási szerződéses jogviszonyban az adós nem fizette meg a felperesnek a 2009. augusztus-november hónapokban esedékes megbízási díjat mindösszesen 1.004.000 forint összegben. A felszámolási eljárásban a felszámoló a felperes hitelezői igényét nyilvántartásba vette, azonban az nem térült meg.

A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, ami által az adós vagyonában 29.999.000 forint összegű vagyonsökkenés állt be, mely összegben kérte az alperes kötelezését vagyoni biztosíték letétbe helyezésére is. A fizetéseképtelenségi helyzet bekövetkeztét 2009. július 22. napjában jelölte meg, ugyanis ekkor az adóhatóság végrehajtási eljárása a cégnyilvántartásba már bejegyzésre került. A felperes kereseti kérelmét a Cstv. 33/A. § (1) és (2) bekezdéseire alapította. Állította, hogy az adós vagyonsökkenése az alperesi magatartással okozati összefüggésben áll, és emiatt hiúsult meg a hitelezői követelése kielégítése. Az alperesnek felróható magatartásként jelölte meg, hogy az adóst, továbbá egyéb, családi érdekeltiségébe tartozó gazdálkodó szervezetben meglévő érdekeltégeit is értékesítette GEnak, akinek a vezetése mellett ezen társaságok törlésre kerültek. Az üzletrész értékesítésének célja a hitelezőkkel szembeni felelősség áthárítása volt. Tényleges vagyonátruházás nem történt, a vagyon a jegyzőkönyvi nyilatkozat ellenére nem került átadásra, a jegyzőkönyv az irat- és vagyonátadás tényét nem igazolja. Az alperesnek a kimentés körében bizonyítania kellett volna, hogy pénzeszközt és iratanyagot, továbbá egyéb vagyont adott át az új tulajdonosnak és vezető tisztségviselőnek, ennek bizonyítása hiányában az alperes felelősségét vélelmezni kell. Vagyonsökkenést okozó alperesi magatartásként kérte értékelni, hogy az alperes vezetése alatt az adós társaság 22.000.000 forintos követelést engedményezett egy harmadik társaságra. Az adós társaság ezen kívül a 2010. évi mérlegadataiban nem a valós gazdasági helyzetet mutatta ki, ugyanis a társaság már 2009-ben súlyos fizetési nehézségekkel küzdött, a megbízási díj megfizetésére sem volt képes, vele szemben végrehajtási eljárások folytak. Álláspontja szerint az alperes az érdekeltiségét az adós fizetéseképtelen állapotában értékesítette.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Állította, hogy a törvényi vélelem az új ügyvezetővel szemben érvényesíthető, az vele szemben nem állhat fenn. A cégvagyonot és annak dokumentációit a felszámolás kezdő időpontját megelőzően átadta, az átadás tényét az okirat igazolta. Vezető tisztségviselőként hitelezői érdekeket sértő magatartást nem tanúsított, a vezető tisztségviselőtől elvárható gondossággal járt el. A sérelmezett vezetői döntések vagyonvesztést nem okoztak.

A törvényszék a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest bruttó 100.000 forint perköltség alperes részére történő megfizetésére.

Az ítélet indokolásában megállapította, hogy a felperes keresete a vagyoni biztosíték nyújtására kötelezésre is kiterjedően nem megalapozott. A Cstv. 31. § (1) bekezdésében, illetőleg a 33/A. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak ismertetését követően megállapította, hogy a felperes keresetességi joga fennáll. Rögzítette, hogy a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjai szerinti együttműködési, valamint irat- és vagyonátadási kötelezettség a felszámolás elrendelése időpontjában regnáló vezető tisztségviselő kötelezettsége. Az alperes azonban a felszámolás kezdő időpontjában már nem volt az adós vezető tisztségviselője, így nem volt kötelezett a Cstv. 31. §-a szerinti eljárásra sem, míg e minőségében az adós 2010. évi mérlegbeszámolóját letétbe helyezte, így az alperessel szemben a Cstv. 33/A. § (2) bekezdése szerinti törvényi vélelem megállapításának a feltételei nem állnak fenn. Rámutatott az elsőfokú bíróság arra is, az alperes okirattal igazolta, hogy a jogviszonya megszűnéskor eleget tett az irat- és vagyonátadási kötelezettségének. Nem fogadta el a felperesnek azt az érvelését, mely szerint a jegyzőkönyv az irat- és vagyonátadást nem bizonyítja a tételes

felsorolás hiányában, és nem találta aggályosnak a jegyzőkönyv valódiságát sem, így GE aláírása valódisága körében előterjesztett bizonyítási indítványnak nem adott helyt. Nem vitatható, hogy az üzletész átruházás és a vezetőváltás teljességbe ment, ennek ténye a cégnyilvántartásban is megjelent.

Mivel az alperes tekintetében a hitelezői érdekek sérelmét megalapozó törvényi vélelem nem áll fenn, ezért a felperesnek bizonyítania kellett az általa felhívott tényállás elemeinek a megvalósulását. A felperes bizonyítása azonban nem volt eredményes. A megjelölt alperesi felróható magatartás tekintetében az alperes jogerős ítélettel bizonyította, hogy a követelés engedményezése hitelezői érdeket sértő vagyonszétválást nem okozott, mivel az adós követelése nem volt megalapozott. Ezen túlmenően a felperes nem bizonyította, hogy az alperes jogellenesen elmulasztotta a társaság iratainak az átadását az új vezető tisztségviselőnek. Az pedig, hogy az új ügyvezető nem tett eleget a felszámoló felé az irat- és vagyonszármazási kötelezettségének, az alperes terhére nem róható. Nem találta bizonyítottnak az eljáró bíróság azt sem, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2009. július 22-én bekövetkezett, mert azt önmagában a cégnyilvántartásba bejegyzett végrehajtás nem bizonyítja. A 2010. évi mérlegadatok likviditási nehézségre utalnak ugyan, de a mérlegadatok szerint a követelésállományra a társaság eszközállománya fedezetet nyújtott.

A törvényszék mellőzte a tanúbizonyítást, ugyanis azután, hogy eredménytelenül idézte a felperes indítványára GE tanút, intézkedett az elővezetéséről is, azonban a tanú a lakcímnnyilvántartás szerinti címen nem ismert, az elővezetés fogyanatosításakor nem volt fellelhető, így további idézésétől eredmény nem várható.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az ítélet megváltoztatását és az alperes felelősségének a kereseti kérelem szerinti megállapítását, továbbá az alperes vagyoni biztosíték letétbe helyezésére kötelezését kérte.

A jogorvoslati kérelme indoklásában hangsúlyozta, hogy az új ügyvezető elszámolási kötelezettsége elmulasztásának nyilvánvaló oka, hogy az alperes sem számolt el GE felé a társaság vagyonával. A cégeladás „fiktív ügylet volt”, a rendelkezésre álló adatokból ezt a következtetést lehet levonni. A felszámolási eljárásban a hitelezők nem jutottak a követelésük megtérüléséhez, a felszámolás egyszerűsített módon fejeződött be. A felperes a legutóbbi, alperes által készített mérleg szerinti vagyon értékéért kéri az alperes felelősségének a megállapítását.

Az volt az álláspontja, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját bizonyította. A bírósági gyakorlat szerint egy gazdasági társaság akkor van fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben, ha nincs elegendő pénzeszköze a már esedékes tartozásai kiegyenlítésére. Adott esetben a mérleg adatai bizonyítják, hogy az adós az alperes ügyvezetői tisztsége alatt nem rendelkezett a szükséges pénzeszközzel a kötelezettségei kiegyenlítéséhez. A BH2014.188. számú elvi döntés értelmében egy gazdasági társaság akkor kerül fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe, ha nincs elegendő likvid pénzeszköze a kötelezettségei kiegyenlítésére, míg a bírói gyakorlat a mérleget vonja elemzés alá. A 2009. december 31-ei mérleg adatok szerint az adós több mint 102.000.000 forint értékű forgóeszközzel rendelkezett, melyből 9.366.000 forint volt a pénzeszköz, 61.289.000 forint értékű volt készlet, míg 31.631.000 forint összegű volt a követelés, de a követelés gyors behajtásában az alperes a 2011. november 2-i cégeladásakor nem bízhatott. A 87.182.000 forint összegű kötelezettség teljes egészében rövid lejáratú kötelezettség volt. A 2008. és 2010. évi mérlegnek ugyanez volt az összetétele. Az adós 2009. és 2010. években tevékenységet nem végzett, bevétele nulla volt, tehát csak 9.366.000 forint pénzeszköz állt rendelkezésre a 87.182.000 forint rövid lejáratú kötelezettség teljesítésére. Az adós a mérlegből megállapíthatóan likvid vagyonnal éveken át nem rendelkezett.

Az adós likviditási gyorsrátája (mely számítás figyelmen kívül hagyja a készleteket) mindösszesen 0,47, tehát a mutató 1 alatt volt éveken át, ami nem elfogadható. Megjegyezte, a készlet a

likviditásnál nem vehető figyelembe, mert az visszamaradt, értékesíthetetlen, de a követelés is éven túli, vagyis be nem hajtott követelés volt.

Álláspontja szerint az adós nem egyszerűen fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, hanem a fizetéseképtelenség állapotában volt 2009. július 22-én a végrehajtási eljárás megindulásakor, és az üzletrész értékesítésére 2011. november 2-án, a felszámolási kérelem benyújtását követően került sor. Ezen időpontot követően, 2009-től kezdődően több végrehajtási eljárás került a cégjegyzékbe bejegyzésre, és az adós 2009 augusztusában a felperes követeléseit sem tudta kiegyenlíteni. Az eseti döntésben foglaltakra utalva úgy vélte, a végrehajtási eljárás megindításakor az adós fizetéseképtelenség állapotában volt, hiszen a végrehajtási eljárás megindulása már a Cstv. 27. § (2) bekezdése szerinti fizetéseképtelenségi ok. Sételmezte, a törvényszék nem vette figyelembe, hogy az adós 2008-tól tevékenységet nem végzett, bevétele nem volt.

Nem osztotta a törvényszéknek azt a megállapítását, mely szerint a végrehajtási eljárás megindításával nem bizonyított a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte, mivel a mérlegadatok szerint a követelésre fedezetet nyújtott az eszközállomány. Úgy vélte, az indokolás ellentétes a bírósági gyakorlattal, és alaptalan az a megállapítás is, miszerint a kötelezettségállományra az eszközállomány fedezetet nyújt. A törvényszék helytelenül közelíti meg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fogalmát, ugyanis a likviditás azt jelenti, hogy egy társaságnak van elegendő pénzeszköze a lejárt tartozásai kiegyenlítésére. A követelésállomány nem egyenlő a pénzeszközzel, azt az adósnak be kell hajtani, illetve a követelésállományt külön minősíteni kell. A 2010. évi mérlegadatok ugyanazt a kintlevőséget tartalmazzák, mint a 2009., illetőleg 2008. évié, vagyis az adós két éven át nem tudta behajtani a kintlevőségeit, az a likvid vagyonelemek között nem vehető figyelembe. Iratellenes a törvényszéknek az a megállapítása, mely szerint a felperes nem vitatta, hogy a kötelezettségállományra az adós eszközállománya fedezetet nyújt.

A felperes bizonyította a vagyonsökkenés összegét is, az alperes által készített mérlegből látható az a vagyon, amellyel az alperes nem számolt el. A 2010. december 31-i fordulónappal készült mérleg szerint az adós teljes eszközállománya 102.817.000 forint, tehát az alperesnek kell bizonyítania, hogy az adós vagyonához milyen vagyonelemek tartoztak és azt az új ügyvezetőnek átadta.

Hangsúlyozta, a felelősség a felszámolást megelőző három évben regnáló valamennyi ügyvezetőre, így az alperesre is kiterjed. Az alperes az általa vezetett társaság vagyonával köteles elszámolni, így neki kell bizonyítania, hogy a társaság valamennyi vagyonelemével elszámolt az új vezető felé. A törvényszék nem találta aggályosnak a vagyonátadás igazolására szolgáló jegyzőkönyvet, illetve annak valódiságát, és nem adott helyt az e körben előterjesztett további irat beszerzésére irányuló bizonyítási indítványnak. Úgy vélte, az eljáró bíróság helytelenül mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat. Önmagában a jegyzőkönyv nem jelenti azt, hogy azzal a vagyonátadás hitelt érdemlően bizonyított. Figyelembe kell venni, hogy „normál esetben”, a „rendes gazdálkodás körében” történő cégaladás esetén a felek milyen okiratokat készítenek. Életszerűtlen, hogy valaki olyan társaságot vesz meg, amely céggel szemben őt végrehajtási eljárás van folyamatban, jelentős a tartozása és mégis csak pár soros jegyzőkönyvet írnak a „vagyonátadásról”.

Úgy vélte, a hitelezők érdekét nem szolgálja a jelentős tartozással rendelkező társaság értékesítése. Az alperesnek dokumentálnia kellett volna, hogy az értékesítés időpontjában az adós milyen vagyonnal rendelkezett, és okiratokkal kellett volna alátámasztania az elszámolást az új ügyvezető felé. Amennyiben egy vezető néhány soros, általánosságban megfogalmazott irattal kívánja a vagyonátadást dokumentálni, ezzel már önmagában megsérti a hitelezői érdekeket. Az alperesnek kell bizonyítania, hogy a teljes vagyonnal elszámolt az új ügyvezető felé. Ha ezt bizonyítani nem tudja, a teljes fellelhetetlen cégvagyon összegével azonos, a saját magánvagyonára kiterjedő felelősséggel tartozik. Nem vitásan, nem róható az alperes terhére, hogy az új ügyvezető nem tett eleget irat-és vagyonátadási kötelezettségének, azonban mivel az alperes a vagyonszámolást igazolni nem tudta, így az a következtetés vonható le, hogy az alperes nem számolt el a vagyonnal

az új ügyvezető felé. Az alperes által csatolt, 2011. november 2-án kelt átadás-átvételi jegyzőkönyv nem bizonyítja, hogy mekkora összegű pénzeszköz került átadásra, de leltár csatolás hiányában azt sem, hogy tételesen milyen tárgyi eszközöket, illetve milyen követeléseket adtak át. A tételes átadás igazolása az alperes érdeke. Indítványozta a felperes GE aláírás mintájának beszerzését az illetékes hatóságtól, melynek a jegyzőkönyvön lévő aláírással történő összevetése alapján tisztázható, hogy az aláírás kitől származik. Értékelni kell azt is, hogy az alperes nem nyilatkozott arról, hogy az új tulajdonost honnan ismeri, de nem adott racionális magyarázatot arra sem, hogy a fizetéseképtelen helyzetben lévő adós üzletrészét miért értékesítette. Az alperes vagyonszünetű magatartását bizonyítja az is, hogy jelentős követelést engedményezett saját maga és a fia másik vállalkozásának akkor, amikor az adós már fizetéseképtelen helyzetben volt.

Álláspontja szerint az alperes szándékosan ruházta át az üzletrészét és ügyvezetői tisztségét az új tulajdonosra azzal a szándékkal, hogy a hitelezők felé ne kelljen elszámolnia a cég vagyonával. A törvényszék nem értékelte, hogy az alperes és a fia az egyéb cégekben lévő részesedéseiket szintén GE értékesítette, majd e cégek kényszertörlesztés alá kerültek, illetve felszámolással szűntek meg.

A törvényszék ítélete ellentétes a bírói gyakorlattal is, ugyanis a gyakorlat a legutóbbi mérleg szerinti vagyonnal egyező összegű vagyonszünetűségeért az ügyvezető felelősségét állapítja meg. Több bírósági döntés – így a BDT2009.269. számú, a Debreceni Ítéltábla Gf.IV.30.288/2012. számú, a Fővárosi Ítéltábla 11.Gf.40.126/2008/10. számú, a 15.Gf.40.257/2015/4/II. számú, valamint a Szegedi Ítéltábla Gf.III.30.563/2014/7. számú határozat – lényegének az ismertetését követően úgy vélte, hogy az elsőfokú bíróság ítélete lényegében azt jelentené, hogy egy ügyvezető sosem tartozik vagyoni felelősséggel, amennyiben a társasággal szembeni végrehajtási eljárások megindulását követően a felszámolási kérelem benyújtása után az üzletrészét átruházza egy elérhetetlen magánszemélyre, illetőleg a társaság vagyonát is átadja, de annak tételes megtörténtét bizonyítani nem tudja.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes kötelezését kérte a másodfokú eljárással felmerült költségeinek a megfizetésére.

Az elsőfokú döntés lényegének az ismertetését követően előadta, az eljárás során okiratokkal igazolta, hogy 2011. november 2-án értékesítette az üzletrészét, így a továbbiakban nem lehetett ráhatása arra, hogy a vevő az általa megvásárolt üzletrészekkel utóbb milyen intézkedést tegyen. A felek aláírásukkal igazolták, hogy a társaság teljes iratanyaga és vagyona átadásra került, így a felszámolás kezdő időpontjában az alperest ilyen kötelezettség a felszámoló felé már nem terhelte.

Hangsúlyozta, az ügyvezetői tisztségének a fennállása alatt a beszámolóképzési és letétbe helyezési kötelezettségének eleget tett, míg az üzletrész értékesítésekor az iratokat és a vagyont átadta a vevőnek. A felperes álláspontja szerint az alperes a vevővel nem számolt el, az egy fiktív szerződés volt, azonban az eljárás során az ügylet fiktív jellegét a felperes nem bizonyította. Ezzel szemben a rendelkezésre álló iratok az irat- és vagyonátadás megtörténtét igazolják, így helytállóan rögzítette az ítélet, hogy az üzletrész átruházása és a vezetőváltás teljességgel ment.

A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fogalmát a jogszabály határozza meg, míg a felhívott eseti döntések adott esetre nem irányadóak. Nem vitatott, hogy az adós a kötelezettségei összegét meghaladó mértékben rendelkezett forgóeszközzel, olyan előírás pedig nincs, hogy a kötelezettséget készpénzvagyomból kell teljesíteni. A mérlegadatokat elemzését a törvényszék elvégezte, és megalapozottan jutott arra a következtetésre, mely szerint a likviditási nehézségei ellenére az adós nem volt fenyegető fizetéseképtelenség állapotában. Hangoztatta, nem ért egyet a felperesnek azzal a hivatkozással, mely szerint az adós már 2009. július 22-én fizetéseképtelenség állapotában volt, mivel a felperes a fizetéseképtelenséggel nem a végrehajtás eredménytelenségét, hanem a végrehajtás megindulását azonosítja. Nem felel meg a valóságnak a felperesnek az a megállapítása sem, mely szerint végrehajtandó követelés esetén az adósnak nincs pénzügyi fedezete, a végrehajtási eljárás nem jelenti azt, hogy az adós a követelés kiegyenlítéséhez szükséges fedezettel nem rendelkezik.

Hangoztatta, hogy az eljárásban igazolta az irat- és vagyonátadási kötelezettsége teljesítését, mellyel szemben a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az okirat tartalma nem felelt meg a valóságnak. A felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, míg az alperes, illetőleg GE szubjektív felperesi megítélése nem szolgálhat alapul az alperes marasztalására.

A felhívott eseti döntések a per érdemi eldöntése szempontjából irrelevánsak, azok többnyire olyan esetekre vonatkoznak, ahol a vezető nem teljesítette a felszámolóval szembeni irat-és vagyonátadási kötelezettségét. Az adott eljárásban az alperest ilyen kötelezettség nem terhelte, a felhívott eseti döntések legfeljebb GE felelősségének a megállapítása szempontjából iránymutatóak. A törvényszék a felperest több esetben felhívta a bizonyításra, tájékoztatta a bizonyítatlanság következményeiről is, azonban felperes a feltételezéseit csupán megismételte. A perköltség igényét 50.000 forint + áfa összegben jelölte meg.

Az ítélet tábla a tényállást az alábbiakkal egészíti ki:

A Budapest Környéki Törvényszék a 2016. április 2-án jogerőre emelkedett végzésével a BK Kft. „f.a.” felszámolási eljárását, mint egyszerűsített felszámolást befejezte és az adóst megszüntette. A cégbíróság az adóst 2016. május 3. napjával törölte a cégjegyzékből.

A felek az ügyben tárgyalás tartását nem kérték, ezért a Fővárosi Ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálására irányadó tényállást helyesen állapította meg és helytálló az abból levont jogi következtetése is. A felperes fellebbezésében felhozottak nem alkalmasak a megalapozott elsőfokú ítélet megváltoztatására.

A Fővárosi Ítélet tábla egyetért a törvényszék jogi álláspontjával a kereset elutasítását illetően, azt megismételni nem kívánja, azonban a fellebbezésben írtak alapján az alábbiakat emeli ki.

Az elsőfokú bíróság által is felhívott Cstv. 33/A. § értelmében a vezető nem a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztéért, illetőleg az esetleges rossz gazdasági döntésekért felel, így nincs jelentősége annak, hogy ez a helyzet miért következett be. Jelentőséggel pusztán a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének az időpontja, és az ez időpontot követő ügyvezetői magatartás, valamint az ezzel összefüggésben keletkező vagyonsökkenés (a hitelezők követeléseinek teljes meghiúsítása) bír. Ezért ahhoz, hogy a törvényszék a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében szabályozott ún. megállapítási kereset alapján megállapítsa a volt vezető tisztségviselő felelősségét – mint ahogy erre a törvényszék is több esetben felhívta a felperest –, a felperesnek egyebek mellett bizonyítania kell a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját, illetve azt, hogy ezt követően e tisztséget nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el a vezető tisztségviselő, minek következtében az adós vagyona csökkent, mellyel meghiúsította a hitelezői követelések teljes kielégítését. Az alperesnek pedig azt kell bizonyítania a Cstv. 33/A. § (3) bekezdésében meghatározott kimentési ok körében, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá az adós gazdálkodó szervezet legfőbb szerve intézkedéseinek kezdeményezése érdekében.

A fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkezése időpontjának a megállapítása a vezető felelősségre vonhatósága szempontjából kiemelkedő jelentőségű, mert ez időpontot követően a vezető már nem a

társaság, hanem a hitelezői érdekek elsődlegességével köteles eljárni, vagyis a felelősség szempontjából az ez időpontot követő magatartása értékelendő.

Az adott ügyben a felperes a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésére alapítottnan kérte az adós társaság vezető tisztségviselője (alperes) felelősségének megállapítását, állítva, hogy az adós gazdálkodó szervezet már 2009. július 22-én fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került, mely időpontban még az alperes volt a társaság vezető tisztségviselője. A felperes állítása szerint az alperes nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján járt el akkor, amikor a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően, 2011. november 2-án a társaságban lévő üzletrészt értékesítette, lemondva az ügyvezetői tisztségéről is, továbbá azzal, hogy az adós követelését más társaságra engedményezte, melynek következtében a társaság vagyona csökkent, megghiúsítva ezzel a hitelezői igények kielégítését. Az eredeti keresetében, illetve a fellebbezésében a vagyonsökkenés mértékét a legutoljára közzétett mérlegben szereplő eszközértékben, 102.817.000 forint összegben jelölte meg, míg az elsőfokú eljárás során a módosított keresetében a vagyonsökkenés mértékét 29.999.000 forint összegben állította.

Helytállóan állapította meg a törvényszék, hogy az alperes, mint volt vezető tisztségviselő magatartásával összefüggésben a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni nem lehetett, mivel az alperes csak 2011. november 2. napjáig volt az adós tulajdonosa és vezető tisztségviselője, mely időszak vonatkozásában eleget tett a beszámoló és mérleg közzétételi és letétbehelyezési kötelezettségének, míg a tisztsége felszámolás kezdő időpontjában történő megszűnése miatt a Cstv. 31. §-ában írt együttműködési kötelezettség már nem terhelte a felszámolóval szemben.

Kétségtelen, a törvény értelmében a felszámolás kezdő időpontját megelőző három év tekintetében vizsgálható a volt vezető tisztségviselők tevékenysége a felelősség megállapíthatóságához, azonban a felelősségük csak a fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkezése utáni magatartásuk miatt állapítható meg. Vagyis hiába volt alperes a felszámolás kezdő időpontját megelőző három éven belül az adós vezetője, jelentőséggel pusztán az bír, hogy a fenyegető fizetéseképtelenség időpontjában ilyen tisztségviselőnek minősült-e, illetve ezt követően a vezetői tevékenységét a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta-e el.

Az adott ügyben alap nélkül állította felperes, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet az adósnál már a végrehajtási eljárás elrendelésének időpontjában, 2009. július 22-én bekövetkezett, amikor is még az alperes volt az adós vezető tisztségviselője, és az ezt követő időszakban végzett tevékenysége vezetett a vagyonsökkenéshez. E körben helytállóan állapította meg a törvényszék, hogy a végrehajtási eljárás megindítása önmagában nem bizonyítja a fenyegető fizetéseképtelenséget, de helytállóan hivatkozott az alperes is arra, hogy a végrehajtási eljárás megindítása nem azonos sem a fenyegető fizetéseképtelenséggel, sem a Cstv. 27. § (2) bekezdés c) pontjában írt fizetéseképtelenségi okkal.

Kétségtelen, hogy jelzés értékű, ha van az adósnak olyan lejárt tartozása, amelynek kiegyenlítését elmulasztotta. Ez azonban még nem jelent fenyegető fizetéseképtelenséget, mivel lehet az adósnak olyan, közeljövőben likviddó váló vagyona, amelyből a tartozását rendezni tudja. Nem tévedett ezért a törvényszék akkor, amikor további bizonyítékok megjelölése hiányában, a végrehajtási eljárás megindulásának az időpontját nem tekintette a fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkezése időpontjának. Tévesen hivatkozott felperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének bizonyítékaként arra, hogy ebben az időszakban keletkezett a vele szemben fennálló tartozás is, melyet szintén nem tudott az adós megfizetni. A csatolt iratok szerint ugyanis a felperes követelését az adós azért nem fizette meg, mert vitatta.

Helytállóan jutott a törvényszék az adós 2010. évi mérlegadataiból arra a következtetésre is, hogy az adós a mérleg fordulónapján, 2010. december 30-án még nem volt a fenyegető fizetéseképtelenség állapotában. A mérlegadatok szerint ugyanis a feltüntetett forgóeszközök fedezetet nyújthattak a rövid lejáratú kötelezettségekre, míg a likviditási nehézségek a fenyegető fizetéseképtelenséggel nem azonosíthatók.

Mint arra a felperes is hivatkozott, a fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkezése megállapításának egyik gyakorlatban alkalmazott módja a likviditási helyzet vizsgálata. A likviditási mutató az a mérőszám amely megmutatja, hogy a társaság mennyiben képes eleget tenni a rövid lejáratú kötelezettségeinek a rendelkezésére álló forgóeszközök felhasználásával. A legelterjedtebb mérőszám a likviditási ráta, mely azt jelenti, hogy az egy év alatt pénzzé tehető eszközök (forgóeszközök) milyen arányban képesek az egy éven belül esedékes (vagyis rövid lejáratú) fizetési kötelezettségek fedezésére. Abban az esetben, ha a forgóeszközök és a rövid lejáratú kötelezettségek hányadosa (vagyis a mutató értéke) 1 alatt van, az a társaság fizetéseképtelenségének a veszélyét jelenti, mivel a rövidtávon várhatóan pénzeszközzé váló eszközök nem fedezik a rövidtávon lejáró kötelezettségeket. Az adott esetben azonban ez a mutató 1 felett volt a 2010. évre készített mérleg adatai alapján, ami azt igazolja, hogy a volt vezető által elkészített mérleg fordulónapján, 2010. december 31-én az adós még nem volt fenyegető fizetéseképtelenség állapotában. A forgóeszközök ugyanis – melybe nem csak a pénzeszköz tartozik – fedezetet jelentettek a rövid lejáratú kötelezettségek teljesítésére.

A fent kifejtettek alapján így az eljárás során nem nyert bizonyítást, hogy az adós az alperes ügyvezetői tisztségének időtartama alatt jutott a fenyegető fizetéseképtelenség állapotába.

A felperes állította, hogy a cégeladás „fiktív ügylet” volt, és nem bizonyított az sem, hogy az alperes átadta az adós vagyonát és iratanyagát az új vezető tisztségviselőnek, mely miatt továbbra is az alperes tartozik felelősséggel a társaság vagyonáért, illetve a bekövetkezett vagyoncsökkenésért. Az a tény, hogy az új vezető tisztségviselő a törvényi kötelezettségének nem tett eleget a felszámoló felé, még nem igazolja a szerződések fiktív voltát, illetve ennek következtében a volt vezető felelősségét. Mint arról a törvényszék is tájékoztatta a felperest, állításának a bizonyítása őt terheli, míg feltételezésekre történő hivatkozás alapján a volt vezető felelőssége nem állapítható meg.

A rendelkezésre álló adatokból kitűnően a cégbíróság a szükséges változásokat átvezette, az alperest a képviselőre jogosult személyek közül törölte, így az alperes vezetői tisztségviselői jogviszonyának a megszűnését a cégszűnés is bizonyítja.

A felperest terhelte továbbá annak bizonyítása is, hogy az alperes nem adta át a jegyzőkönyvben szereplő iratokat és vagyont az új vezető tisztségviselőnek. Az alperes az átadás tényét az általa csatolt jegyzőkönyvvel igazolta, a felperes pedig vitatta ugyan az abban foglaltak megtörténtét, állítását azonban nem bizonyította. Az a tény pedig, hogy az alperes több cégében lévő üzletrészét is GE részére értékesítette, nem elegendő az ügylet fiktív jellegének az igazolására, illetve az utolsó közzétett mérlegben szereplő vagyon hiánya miatti alperesi felelősség megállapítására.

Rámutat a másodfokú bíróság, hogy abban az esetben, ha az üzletrész értékesítéssel elért ügyvezetőváltás a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után történik, nem mellőzhető az ügylet értékelése az előre látható joghatás szempontjából. Az ügyvezetőváltás ilyen esetben sem kizárt, azonban alapvető érdek, hogy fennmaradjon az adós működését és pénzügyi helyzetét kellően ismerő ügyvezető jogviszonya, és nem mellőzhető annak értékelése sem, hogy ez mennyiben szolgálta a hitelezők érdekeit, illetve a vezetőváltás hozzájárult-e a fenyegető fizetéseképtelenség megszüntetéséhez. Az adott ügyben azonban mindezeknek a vizsgálata a felperest terhelő, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése időpontjának bizonyítása

hiányában maradhatott el. Az alperes ennek az időpontnak a meghatározására a törvényszék bizonyítási terhet érintő kioktatása ellenére szakértői bizonyítást nem indítványozott.

Hangsúlyozza az ítéletábra, hogy a törvényszék a tényállás tisztázásához megkísérelte az új ügyvezető meghallgatását, mely nem járt sikerrel, míg további olyan bizonyítási indítványt a felperes nem terjesztett elő, melytől eredmény lett volna várható a volt vezető felelősségének megállapíthatósága tekintetében.

A kifejtettek alapján így nem osztotta az ítéletábra a fellebbezőnek a vagyonsökkenés bizonyítását állító hivatkozását sem. Azon túl, hogy a vagyonsökkenés is csak a fizetéseptelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontjához képest vizsgálendő, a felperes nem bizonyította az alperes felróhatóságát a vagyontadás elmulasztása tekintetében, de a követelés engedményezéssel bekövetkezett általa állított vagyonsökkenést sem. Az engedményezési szerződés érvénytelenségének megállapítására irányuló felszámoló keresetet ugyanis az eljáró peres bíróság elutasította, a követelés megalapozottsága nem nyert bizonyítást, vagyis az engedményezés vagyonsökkenést nem eredményezett. Utal az ítéletábra arra is, hogy a felperes eltérően jelölte meg a vagyonsökkenés összegét, az eredeti keresetében és a fellebbezésében a mérlegben szereplő 102.817.000 forint összegben tüntette fel, míg a módosított keresetében 29.999.000 forint összegben határozta meg.

Helytállóan hivatkozott továbbá az alperes ellenkérelmében arra is, hogy a felperes által felhívott eseti döntések a jelen üggtől eltérő tényállású ügyeket érintettek, míg adott esetben a vagyon- és iratátadási kötelezettség teljesítése a felszámoló felé nem az alperest terhelte.

A kifejtettek alapján a Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján, helytálló indokainál fogva, a fellebbezésben foglaltakra tett kiegészítéssel helybenhagyta.

A fellebbezés eredményre nem vezetett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperes viseli a másodfokú eljárással felmerült, az illetékekről szóló többször módosított 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdésben meghatározott mértékű (48.000 forint) fellebbezési eljárási illetéket, valamint megfizetni tartozik az alperes részére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és 4/A. § (1) bekezdésében írtak alapján megállapított ügyvédi munkadíjat.

Budapest, 2017. június 21.

Dr. Hunyady Mariann s.k.
a tanács elnöke

Dr. Czifra Veronika s.k.
előadó bíró

Dr. Buglyó Gabriella s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző